

[Hans Schmidt.]

Den højtærede minister for udenrigsøkonomi indledte sin klare og objektive redegørelse for markedsplanerne i lys af Danmarks økonomiske interesser med at sige, at nationens liv og interesser ikke blot er et spørgsmål om produktions- og afsætningsforhold, handelsskranker og valuta-problemer, men også — og dette vel ikke mindst — af politisk og kulturel art.

Jeg skal senere hen tillade mig at fremsætte en udtalelse også herom, fordi jeg anser det for rigtigt allerede på nuværende tidspunkt at give udtryk for mindretallets stilling og solidaritet i disse henseender. Men først vil jeg nu følge den højtærede ministers redegørelse for de økonomiske problemer for hertil at knytte nogle bemærkninger og tanker, som trænger sig på ud fra det synspunkt, vi anlægger på problemet.

Jeg er enig med ministeren i den principielle betragtning, at de nye europæiske samarbejdsformer bør være orienterede mod øget vekselvirkning i samhandelen også med verden uden for Europå, og det kan vel næppe heller tænkes, at de andre medlemslande ikke har samme mål for øje, f. eks. åbner også Romtraktaten mulighed herfor. Men med henblik herpå må det så netop være gavnligt og endog nødvendigt at opnå et fast og bæredygtigt ståsted herhjemme i vor gamle verdensdel, så at vi ikke kun skal leve på lykke og fromme, efter som forholdene arter sig i fremmede og fjerne lande — så betydningsfulde de end kan være for vareomsætningen.

Jeg er også enig med den højtærede minister i den påstand, at det ikke er rationel europæisk politik at undvige en løsning på fødevareområdet, og denne påstand får en særlig vægt på baggrund af, at Danmark — det største eksportland på dette område — indtager en nøglestilling i europæisk samvirke på andre områder, herunder på det politiske område som bindeled mellem fastlandets stater og de nordiske lande og England, og denne nøglestilling er jo ikke blot

betinget af den geografiske beliggenhed, men særlig af den historiske udvikling og den åndelige påvirkning og vekselvirkning.

Så står endnu det spørgsmål abent, hvilken europæisk landbrugspolitik der er den mest rationelle og holdbare i denne forbindelse. Det er rigtigt og givet, at den nuværende handelspolitiske kurs må omlægges, men et stort spørgsmål er det, om en uhammet og ureguleret kurs på dette område, det landbrugsmæssige område, kan forenes med fuldstændig fri handel, sådan som lærde folk uden for denne sal synes at gå ud fra.

Vi oplever nu for anden gang i løbet af de sidste 25-30 år, at det vesteuropæiske landbrug, trods krig og forstyrrelser, formår at producere mere, end der kan afsættes, og det vil være tilfældet langt ud i fremtiden, uanset om de bedste salgsmetoder anvendes. Her følger den fri bonde en indre lov, som den enkelte ikke kan unddrage sig. Det vil sige, at en vis regulering er uundgåelig, men denne behøver ikke at udarte til ren og skær planøkonomi, som er den fri bondes fordærv både i henseende til hans økonomiske fremdrift og til den kulturelle status.

Man har i denne forbindelse lagt mærke til den højtærede ministers forslag om at acceptere de seks' landbrugsordning for hele frihandelsområdet, hvorved det dog endnu står hen i det uvisse, om denne ordning kan realiseres med ét træk i en overskuelig fremtid og på en måde, så vi ikke i tidens løb skubbes ud alle vegne i en sådan grad, at vor eksport kun får karakter af suppleringsleverancer til afhjælpning af akutte behov, og vi så i øvrigt henvises til fjerne lande, hvor klima og religion er en hindring for et forbrug af vore varer.

Det ligger derfor nær at se lidt nærmere på betingelser og muligheder, som frembyder sig efter planen for de seks. Det er da sådan, at medlemmerne af toldunionen vil få en fortrinsstilling fremfor udenforstående. Mens f. eks. kød fra oversøiske lande i tidens løb belægges med 20 pct. told,